

EBA/GL/2021/01

15. február 2021

1. Usmernenia

Usmernenia

ktorými sa stanovujú podmienky uplatňovania alternatívneho zaobchádzania s expozíciami inštitúcií v súvislosti s trojstrannými zmluvami o repo transakciách uvedeného v článku 403 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 na účely veľkej majetkovej angažovanosti

1. Povinnosť dodržiavania usmernení a oznamovacia povinnosť

1.1. Štatút týchto usmernení

1. Tento dokument obsahuje usmernenia vydané podľa článku 16 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010¹. V súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia o Európskom orgáne pre bankovníctvo (EBA) musia príslušné orgány a finančné inštitúcie vynaložiť všetko úsilie na dodržanie týchto usmernení.
2. V týchto usmerneniach sa uvádza stanovisko EBA k náležitým postupom dohľadu v rámci Európskeho systému finančného dohľadu alebo k spôsobu, akým sa má uplatňovať právo Únie v konkrétnej oblasti. EBA preto očakáva, že usmernenia budú dodržiavať všetky príslušné orgány a finančné inštitúcie, ktorým sú tieto usmernenia určené. Príslušné orgány, na ktoré sa usmernenia vzťahujú, ich majú dodržiavať tak, že ich primeraným spôsobom začlenia do svojich postupov dohľadu (napr. zmenou svojho právneho rámca alebo svojich procesov dohľadu), a to aj vtedy, ak sú usmernenia zamerané v prvom rade na inštitúcie.

1.2. Požiadavky na oznamovanie

3. Podľa článku 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 musia príslušné orgány oznámiť EBA, či tieto usmernenia dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržať, alebo musia uviesť dôvody ich nedodržania do (25.05.2021). Ak v stanovenej lehote nebude doručené žiadne oznámenie, EBA bude príslušné orgány považovať za orgány, ktoré tieto usmernenia nedodržiavajú. Oznámenia sa majú zaslať prostredníctvom formulára dostupného na webovom sídle EBA na adresu compliance@eba.europa.eu s referenčným číslom „EBA/GL/2021/01“. Oznámenia majú predkladať osoby, ktoré majú náležité oprávnenie podávať v mene svojich príslušných orgánov správy o dodržiavaní usmernení. Orgánu EBA je potrebné oznámiť aj každú zmenu stavu dodržiavania usmernení.
4. Oznámenia budú uverejnené na webovom sídle EBA v súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Predmet úpravy

5. V súlade s mandátom uvedeným v článku 403 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa v týchto usmerneniach stanovujú podmienky, ktoré má inštitúcia dodržiavať, pokiaľ sa rozhodne využiť alternatívne zaobchádzanie stanovené v článku 403 ods. 3 tohto nariadenia s ohľadom na trojstranné zmluvy o repo transakciách sprostredkované tripartitným agentom, vrátane podmienok a frekvencie určovania, monitorovania a revidovania limitov uvedených v článku 403 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 na účely uplatňovania substitučného prístupu stanoveného v článku 403 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia.

Rozsah uplatňovania

6. Tieto usmernenia sa uplatňujú v súvislosti s expozíciami inštitúcií voči emitentom kolaterálu v rámci trojstranných zmlúv o repo transakciách (trojstranné zmluvy) sprostredkovaných tripartitným agentom.

Adresáti

7. Tieto usmernenia sú určené príslušným orgánom vymedzeným v článku 4 ods. 2 bode i) nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 a finančným inštitúciám vymedzeným v článku 4 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010.

Vymedzenie pojmov

8. Pokiaľ nie je uvedené inak, pojmy v týchto usmerneniach majú rovnaký význam ako pojmy používané a vymedzené v nariadení (EÚ) č. 575/2013 a smernici 2013/36/EÚ.

Trojstranná repo transakcia (ďalej len „trojstranná transakcia“)	je repo transakcia, kde sa ako vklad prijme peňažná suma/kolaterál, ktorý spravuje tripartitný agent.
---	---

Trojstranná zmluva o repo transakciách (ďalej len „trojstranná zmluva“)	je zmluva o repo transakciách, prostredníctvom ktorej protistrany určia tripartitného agenta, ktorý koná ako ich agent a sprostredkúva služby riadenia kolaterálu počas vykonávania trojstranných transakcií.
--	---

Zmluva o službách riadenia kolaterálu (ďalej len „zmluva o službách“)	je zmluva medzi inštitúciou a tripartitným agentom o riadení kolaterálu, ktorý bol inštitúcii poskytnutý v rámci vykonávania trojstrannej transakcie.
Tripartitný agent	je tretia strana, ktorá vykonáva služby riadenia kolaterálu, ktoré môžu zahŕňať platby a/alebo dodanie cenných papierov, služby úschovy a správy cenných papierov vrátane výberu kolaterálu a zvereneckej správy na účet protistrán trojstrannej transakcie.
Emitent kolaterálu	je tretia strana emitujúca cenný papier, ktorý inštitúcia prijme ako kolaterál za trojstrannú transakciu, ako sa uvádza v článku 403 ods. 1 písm. b) a článku 403 ods. 3 písm. a) a b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013.
Alternatívne zaobchádzanie	je prístup, na základe ktorého inštitúcia nahradí celkovú hodnotu expozícií inštitúcie voči emitentovi kolaterálu v rámci trojstrannej zmluvy o repo transakciách sprostredkovaných tripartitným agentom úplnou hodnotou limitov, ktoré má tripartitný agent podľa pokynu tejto inštitúcie uplatniť na cenné papiere emitované tým istým emitentom kolaterálu v súlade s článkom 403 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.
Stanovené limity	sú limity, ktoré tripartitnému agentovi oznámila inštitúcia a ktoré sa uplatňujú na cenné papiere emitované emitentom kolaterálu, ako sa uvádza v článku 403 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

3. Vykonávanie

3.1 Dátum uplatňovania

9. Tieto usmernenia sa uplatňujú od 28. júna 2021.

4. Podmienky uplatňovania alternatívneho zaobchádzania

10. Inštitúcie by sa pri využívaní alternatívneho zaobchádzania mali spoliehať na tripartitného agenta, len pokiaľ vykonali náležitú hĺbkovú analýzu s cieľom overiť, že tripartitný agent spĺňa podmienky stanovené v týchto usmerneniach.

4.1 Opatrenia týkajúce sa riadenia

11. Inštitúcie by na účely týchto usmernení mali v súlade s usmerneniami EBA o vnútornom riadení zabezpečiť, aby:

- a) využitie alternatívneho zaobchádzania bolo primerane zdokumentované v ich politikách a postupoch,
- b) ich riadiaci orgán vykonával dohľad a monitorovanie alternatívneho zaobchádzania.

4.2 Overenie skutočnosti, či tripartitný agent zaviedol primerané ochranné opatrenia, aby sa predišlo porušovaniu limitov, ktoré inštitúcia stanovila pre cenné papiere emitované emitentom kolaterálu

4.2.1 Minimálne prvky, ktoré sa majú zahrnúť do zmluvy o službách

12. Na účely overenia skutočnosti, či tripartitný agent zaviedol primerané ochranné opatrenia s cieľom predísť porušovaniu stanovených limitov, a bez toho, aby boli dotknuté iné ustanovenia v týchto usmerneniach, by inštitúcie mali zabezpečiť, aby sa v zmluve o službách uvádzali aspoň tieto prvky:

- a. jasný opis služieb, ktoré tripartitný agent poskytuje v súvislosti s riadením kolaterálu vrátane dodania cenných papierov,
- b. limity, ktoré uviedla inštitúcia a ktoré sa uplatňujú na portfólio cenných papierov v súvislosti s daným emitentom kolaterálu, ako aj podmienky na ich revíziu a frekvencia revidovania,
- c. vyhlásenie potvrdzujúce, že tripartitný agent zaviedol primerané ochranné opatrenia v súlade s bodom 13 s cieľom zabezpečiť dodržiavanie stanovených limitov,

- d. monitorovacie systémy tripartitného agenta vrátane postupov tripartitného agenta na oznamovanie akéhokoľvek vývoja, ktorý môže mať závažný vplyv na jeho schopnosť účinne vykonávať jeho funkcie v súlade so zmluvou o službách a v príslušných prípadoch v súlade s platnými právnymi predpismi a regulačnými požiadavkami,
- e. povinnosť tripartitného agenta predkladať inštitúcii aspoň raz za týždeň správy o hodnote a zložení kolaterálu, ktorý tripartitný agent prijal a/alebo riadi na účet inštitúcie,
- f. povinnosť tripartitného agenta bezodkladne oznámiť inštitúcii porušenie stanovených limitov,
- g. právo inštitúcie alebo legitímnej tretej strany (okrem iného štatutárny audítor, príslušný orgán alebo nimi určené tretie strany) overiť, že tripartitný agent zaviedol ochranné opatrenia v súlade s bodom 13 usmernení,
- h. komunikačné kanály, ktoré sa majú počas plnenia zmluvy používať medzi inštitúciou a tripartitným agentom.

4.2.2 Ochranné opatrenia, ktoré má tripartitný agent zaviesť na zabezpečenie dodržiavania stanovených limitov

13. Ochranné opatrenia, ktoré má tripartitný agent zaviesť na zabezpečenie dodržiavania stanovených limitov, majú zahŕňať tieto opatrenia:

- a. trojstranné riadenie kolaterálu sa vykonáva len v súlade s riadne podpísanou zmluvou o službách,
- b. tripartitní agenti zriadili kontrolné prostredie, ktorým sa v prípade každej komunikácie týkajúcej sa stanovených limitov zabezpečuje, že tieto limity sú riadne schválené inštitúciou a sú v ich systéme riadenia kolaterálu správne vložené a spracované včas a iba raz,
- c. tripartitní agenti zriadili kontrolné prostredie, ktorým sa zabezpečuje, že kolaterál je chránený, aktívne monitorovaný a cenové hodnoty sú riadne a včas zaznamenávané,
- d. tripartitní agenti zriadili kontrolné prostredie, ktorým sa zabezpečuje včasné zisťovanie možného porušovania stanovených limitov,
- e. pri pridelovaní kolaterálov na krytie expozície sa systémami tripartitných agentov zabezpečuje, že ich trhovú hodnotu neporuší nijaké stanovené limity a/alebo vylúčenia. V prípade, ak z dôvodu prevádzkových problémov príde k nenáležitému uplatneniu revidovaných limitov stanovených inštitúciou, tripartitný agent to bezodkladne oznámi inštitúcii,

- f. od tripartitných agentov by sa malo zmluvne vyžadovať, aby dodržiavali stanovené limity a zabezpečili, aby profily oprávnenosti emitentov kolaterálu a cenných papierov uvedené v oddiele 4.3.1 bolo možné overiť na základe informácií, ktoré inštitúcia a poskytovateľ kolaterálu uviedli na základe zmluvy o službách.
14. Inštitúcie by mali aspoň raz ročne získať primerané uistenie vo forme písomného vyhlásenia, že tripartitný agent dodržiava ochranné opatrenia zavedené v súlade so zmluvou o službách.

4.3 Určovanie, revidovanie a monitorovanie limitov, ktoré inštitúcia stanovila tripartitnému agentovi pre cenné papiere emitované emitentom kolaterálu

4.3.1 Určovanie stanovených limitov

15. Inštitúcie by mali určiť stanovené limity pre každého emitenta kolaterálu a v prípade potreby vylúčiť určitých emitentov kolaterálu, aby sa neporušili limity veľkej majetkovej angažovanosti uvedené v článku 395 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.
16. Limity by mali byť vyjadrené ako absolútna hodnota alebo hodnota percentuálneho podielu všetkých cenných papierov alebo osobitného druhu cenných papierov v portfóliu emitenta kolaterálu.
17. Na určenie stanovených limitov by inštitúcie mali zostaviť profily oprávnenosti založené na zoznamoch emitentov kolaterálu a na druhoch cenných papierov, ktoré tripartitný agent môže použiť na zloženie portfólia cenných papierov daného emitenta kolaterálu. Inštitúcie by na tento účel mali prihliadať na možné prepojenia medzi jednotlivými emitentmi kolaterálu alebo medzi jednotlivými emitentmi kolaterálu a klientmi celého portfólia, ktorých výsledkom by mohla byť skupina prepojených klientov podľa článku 4 ods. 1 bodu 39 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.
18. Na účely určenia stanovených limitov uplatňovaných na portfólio cenných papierov daného emitenta kolaterálu by inštitúcie mali prihliadať na tieto aspekty:
- a) svoje súčasné expozície voči emitentovi kolaterálu a jeho skupine prepojených klientov, ak existuje,
 - b) svoje expozície voči emitentovi kolaterálu a jeho skupine prepojených klientov, ak existuje, za predchádzajúci kalendárny rok,
 - c) svoje plánované expozície voči emitentovi kolaterálu a jeho skupine prepojených klientov, ak existuje, na nadchádzajúcich 6 až 12 mesiacov,

d) či inštitúcia riadila cenné papiere, ktoré emitoval emitent kolaterálu, prostredníctvom trojstranných zmlúv alebo kombinácie trojstranných zmlúv a repo transakcií uzavretých priamo s protistranou.

19. Okrem prvkov uvedených v bodoch 17 a 18 by inštitúcie mali stanoviť limity uplatnením miery konzervatívnosti, ktorá by inštitúcii vždy umožnila dodržať limity veľkej majetkovej angažovanosti uvedené v článku 395 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

4.3.2 Revidovanie stanovených limitov a jeho frekvencia

20. Inštitúcie by mali zabezpečiť, aby zmluva o službách zahŕňala okolnosti, za ktorých by sa mohli stanovené limity revidovať, a frekvenciu ich revidovania.

21. Inštitúcie by mali mať možnosť požiadať o revíziu stanovených limitov najmä na základe oznámení tripartitného agenta uvedených v bode 12 písm. e), alebo keď ich tripartitný agent informuje o akomkoľvek porušení stanovených limitov.

22. Pri určovaní okolností uvedených v bode 20 by inštitúcie mali prihliadať na svoje celkové expozície voči emitentovi kolaterálu a jeho skupine prepojených klientov, ak existuje, a na riziko porušenia limitov veľkej majetkovej angažovanosti uvedených v článku 395 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013. Inštitúcie by mali s náležitým ohľadom na svoje administratívne a účtovné postupy a mechanizmy vnútornej kontroly zároveň prihliadať na svoju schopnosť včas riadiť akékoľvek iné expozície voči emitentovi kolaterálu, ktoré môžu mať, aby sa vyhli porušeniu limitov veľkej majetkovej angažovanosti.

23. Revidovanie stanovených limitov by sa malo uskutočniť formou zmeny absolútnej hodnoty stanoveného limitu alebo hodnoty percentuálneho podielu osobitného druhu cenných papierov v portfóliu emitenta kolaterálu. Môže sa uskutočniť aj formou vylúčenia alebo začlenenia určitého druhu cenných papierov v portfóliu emitenta kolaterálu.

24. Revidovanie stanovených limitov by malo byť možné počas trvania zmluvy o službách a tripartitný agent by ho mal vykonať bezodkladne po tom, ako bol o ňom informovaný.

4.3.3 Monitorovanie stanovených limitov a jeho frekvencia

25. Pokiaľ inštitúcie využívajú alternatívne zaobchádzanie, mali by si overiť, že systémy, ktoré má tripartitný agent zavedené na monitorovanie zloženia kolaterálu, sú primerané s ohľadom na presné a včasné riadenie stanovených limitov.

26. Inštitúcie by mali overiť najmä to, že monitorovacie systémy tripartitného agenta umožňujú tripartitnému agentovi aktivovať pohyby v rámci portfólia cenných papierov daného emitenta kolaterálu s cieľom zabezpečiť dodržiavanie stanovených limitov.

27. Inštitúcie by mali zároveň overiť, že tripartitný agent riadi preceňovanie kolaterálu, určovanie variačnej marže, vyplácanie príjmov z kolaterálov a prípadne akúkoľvek

nevyhnutnú substitúciu kolaterálu v súlade so svojimi trojstrannými povinnosťami podľa zmluvy o službách.

4.4 Zabezpečenie dodržiavania limitov veľkej majetkovej angažovanosti podľa článku 395 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013

28. Inštitúcie by mali zabezpečiť, aby využívanie alternatívneho zaobchádzania nevedlo k porušeniu limitov veľkej majetkovej angažovanosti uvedených v článku 395 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.
29. Ak prišlo k porušeniu stanovených limitov, tripartitný agent by mal inštitúciu okamžite informovať o týchto náležitostiach:
- a) názov emitenta kolaterálu, v spojení s ktorým prišlo k porušeniu,
 - b) medzinárodné identifikačné číslo cenných papierov (ISIN) alebo bezpečnostný kód cenných papierov, ktoré boli prijaté ako kolaterál,
 - c) trhovú hodnotu prijatého kolaterálu,
 - d) dátum vzniku porušenia,
 - e) nápravné opatrenie, ktoré tripartitný agent prijal,
 - f) časový rámec, v ktorom bolo porušenie napravené alebo v ktorom sa očakáva náprava porušenia.
30. Riadiaci orgán inštitúcie by mal byť bez zbytočného odkladu informovaný o akomkoľvek porušení stanovených limitov týkajúcich sa cenných papierov, ktorého sa dopustil emitent kolaterálu, a o jeho pravdepodobnom vplyve na dodržanie limitov veľkej majetkovej angažovanosti podľa článku 395 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 s ohľadom na toho istého emitenta kolaterálu.
31. Bez toho, aby boli dotknuté opatrenia tripartitného agenta na nápravu akéhokoľvek porušenia stanovených limitov, by inštitúcie takisto mali mať zavedené primerané akčné plány na riešenie porušovania stanovených limitov s cieľom zabezpečiť, aby bol vždy dodržaný limit veľkej majetkovej angažovanosti podľa článku 395 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 týkajúci sa daného emitenta kolaterálu.

4.5 Komunikácia s príslušnými orgánmi

4.5.1 Oznámenie zámeru využiť alternatívne zaobchádzanie

32. Ak má inštitúcia v úmysle využiť alternatívne zaobchádzanie s tripartitným agentom, mala by to príslušnému orgánu oznámiť *ex ante*. Oznámenie by malo zahŕňať aspoň tieto prvky:
- potvrdenie jej zámeru využiť alternatívne zaobchádzanie,
 - opis hlavných prvkov zmluvy o službách,
 - identifikovanie tripartitného agenta alebo agentov, ktorých má v úmysle využiť,
 - vyhlásenie schválené riadiacim orgánom inštitúcie, že využitie alternatívneho zaobchádzania je v súlade s požiadavkami týchto usmernení.
33. Príslušný orgán by mal mať prístup k všetkým informáciám, ktoré sa považujú za potrebné na overenie primeranosti inštitúcie, pokiaľ ide o požiadavky týchto usmernení. Príslušný orgán by mal mať možnosť požiadať v prípade potreby o doplňujúce informácie.
34. Ak má inštitúcia v úmysle ukončiť zmluvu uzavretú s tripartitným agentom, mala by o tom príslušný orgán čo najskôr informovať.

4.5.2 Podstatné obavy vyjadrené príslušnými orgánmi

35. Podstatná obava týkajúca sa využitia alternatívneho zaobchádzania by sa mala zakladať aspoň na jednom z týchto dôvodov:

Podstatné obavy spojené s inštitúciou

- vyžitie alternatívneho zaobchádzania vedie alebo môže viesť k porušeniu limitov veľkej majetkovej angažovanosti podľa článku 395 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013,
- inštitúcia nespĺňa požiadavky na oznamovanie podľa článkov 394 a 430 nariadenia (EÚ) č. 575/2013,
- alternatívne zaobchádzanie nie je začlenené alebo je len čiastočne začlenené do rámca riadenia rizík inštitúcie,
- príslušné zistenia z kontrol na mieste, interných a externých auditov alebo iných posúdení v oblasti dohľadu poskytujú dôkazy o nedostatočných vnútorných postupoch na riadenie a/alebo monitorovanie využívania alternatívneho zaobchádzania v súlade s týmito usmerneniami,

Podstatné obavy spojené so zmluvou o službách

- ustanoveniami zahrnutými v zmluve o službách sa nezabezpečuje dodržiavanie platných právnych predpisov a regulačných požiadaviek vrátane týchto usmernení. Najmä:

- i. ustanovenia zmluvy o službách týkajúce sa revidovania stanovených limitov by inštitúcií neumožňovali požiadať o včasné vykonanie zmien s cieľom predísť porušeniu limitov veľkej majetkovej angažovanosti podľa článku 395 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013,
- ii. inštitúcia alebo legítimná tretia strana nemajú právo vykonávať audit služieb, ktoré tripartitný agent poskytuje podľa zmluvy o službách, aby overili, že tripartitný agent zaviedol primerané ochranné opatrenia s cieľom predísť porušovaniu limitov stanovených inštitúciou, ako sa uvádza v článku 403 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013,

Podstatné obavy spojené s tripartitným agentom

- f) tripartitný agent je regulovaný subjekt a jeho príslušný orgán mu následne odoberie povolenie,
- g) existujú dôkazy, že tripartitný agent nesplnil požiadavky na včasné zavedenie revízií stanovených limitov v súlade s podmienkami zmluvy o službách, alebo nesplnil žiadosti inštitúcie na vylúčenie určitých druhov kolaterálu alebo emitentov kolaterálu, alebo jeho monitorovacie systémy nezabezpečujú presné a včasné riadenie stanovených limitov.

4.5.3 Postup riešenia podstatnej obavy

36. Ak má príslušný orgán po prijatí oznámenia uvedeného v oddiele 4.5.1 akékoľvek podstatné obavy týkajúce sa využitia alternatívneho zaobchádzania, mal by o tom inštitúciu informovať do štyroch týždňov a v takom prípade by mal uviesť svoje dôvody. Ak nemá nijaké podstatné obavy, v súvislosti s týmto oznámením nie je potrebná nijaká ďalšia komunikácia.
37. Inštitúcie by nemali využívať alternatívne zaobchádzanie, kým sa príslušný orgán uspokojivo nepresvedčí, že inštitúcia dostatočne vyriešila všetky podstatné obavy.
38. Ak už inštitúcia alternatívne zaobchádzanie využíva a príslušný orgán následne inštitúciu informuje, že má podstatné obavy týkajúce sa jeho využívania, inštitúcia by mala prestať využívať alternatívne zaobchádzanie a mala by o tom príslušnému orgánu poskytnúť dôkazy.
39. Inštitúcia by mala alternatívne zaobchádzanie opätovne využívať, až keď v časovom rámci, ktorý stanovil príslušný orgán, uspokojivo vyriešila podstatné obavy a poskytla o tom dôkazy príslušnému orgánu.